

Hány zöldségfajt termesztünk?

Zöldségcsoport	„Balázs könyv”	World vegetables
Burgonyafélék	4	23
Kabakosok	5	32
Hüvelyesek	4	29
Káposztafélék	8	9
Gyökérzöldségek	9	23
Levélzöldségek	17 (29%)	74 (28%)
Hagymafélék	8	15
Egyebek	6	18
(Keményítő tart. gumós)	(1)	(41)
Összesen	58	263

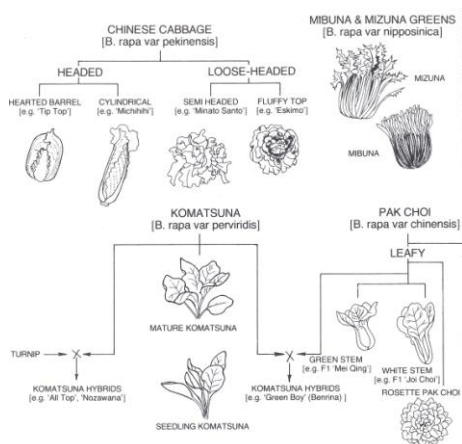
- Gumós édeskömény - *Foeniculum vulgare* var. *dulce* (100)
- Turbolya – *Anthriscus cerefolium* (10)
- Mitsuba – *Cryptotaenia japonica*
- Shiso – *Perilla frutescens*
- Mánqold - *Beta vulgaris* var. *vulgaris* (78)
- Kerti laboda – *Atriplex hortensis*
- Portuláka – *Portulaca oleracea*
- Mezei saláta - *Valerianella locusta* (60)
- Rebarbara - *Rheum rhabarbarum* (20)
- Új-zélandi spenót - *Tetragonia tetragonoides*

Különleges levélzöldségek

- Bordáskel – *Brassica rapa* subsp. *chinensis*
- Komatsuna – *Brassica rapa* subsp. *perviridis*
- Mizuna – *Brassica rapa* subsp. *japonica*
- Leveles kel, Fodros kel - *Brassica oleracea* convar. *acephala* var. *sabellica* (59 fajta az EU-s listán)
- Rukkola (Borsmustár) - *Eruca sativa*, *Diplotaxis* sp., *Brassica tenuifolia*, *Sisymbrium tenuifolium*
- Kerti zsásza – *Lepidium sativum*
- Kárdi – *Cynara cardunculus* (16)
- Shungiku – *Glebiosa coronaria*
- Fuki – *Petasites japonicus*

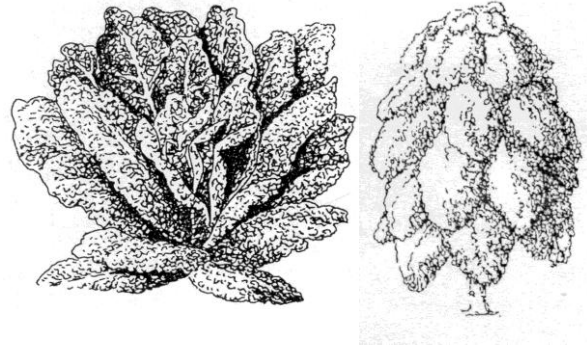
Bordás kel (*Brassica rapa* subsp. *chinensis*)

- kelet-ázsiai zöldség
- Brassicaceae, kínai géncentrum
- megvastagodott levélnyelét és levelét párolva, sültve v. főzeléknek, savanyúsággként, esetleg salátaként
- 2% fehérje, 3% szénhidrát, C-vitamin
- egyéves, tölevélrózsa, zöld v. fehér vastag levélnyél
- $T_{opt}=16^{\circ}C$, vernalizációs hőköszöb $10^{\circ}C$, öntözni szükséges
- sz.f. (IV-X) és hajtás is, palántázzák, ültetés sz.f. ön IV/3-tól, 6-16 db/m², szedés 3-10 hét múlva, kb. 0,5 kg-os tömegben, tárolhatósága nem túl jó

Leveles és fodros kel (*Brassica oleracea* convar. *acephala* var. *sabellica*)

- főleg É- és Ny-Európában; Brassicaceae, Mediterrán géocentrum
- levelét főzélként, szárítóipari alapanyag, (díz)
- 3-4% fehérje, 6-7% szénhidrát, sok C-vit. és karotin, kiemelkedő beltartalom
- kétéves, nem fejedő; leveles – rövidebb ízközök, hólyagos levél; fodros – hosszabb ízközök, fodros levél
- igénytelen, hideg- és fagyűrő, vízigényes
- zömében vetve másodnövényként, 4-10 db/m², kelesztő öntözés, 2-4 hónapos tenyészidő 1-2 x 20-30 mm öntözés

Gumóskömény (*Foeniculum vulgare* var. *dulce*)

- Mediterráneumban, ÉNY-Európában
- Apiaceae, Mediterrán géocentrum
- nyersen, párolva v. sütve köretként
- 2% fehérje, sok ásványi anyag, anetol
- évelő, fogyasztott rész a megvastagodott levélalaplombokból álló gumó
- alpból hosszúnappalos, de van nappalközömbös is, T_{opt}=15-20°C, vízigény 300 mm - egyenletesen
- helyrevetés IV/2-től (nappalközömböst) VII-ig, 10-14 db/m², tenyészidő 3-3,5 hónap, palántázás is, 200-500 g-os gumókat szedik

Mángold (*Beta vulgaris* var. *vulgaris*)

- Ny-Európában, Mediterráneumban, É-Amerikában
- Chenopodiaceae, Mediterrán géocentrum
- levéllemezt spenótszerűen, levélnyelét spárgapótlóként, dísznek is
- sok cukor, karotin, C-vit., ásványi anyag, oxálsav!
- kétéves, húsos karógyökér; metélő, bordás és kéthasznú típusok
- fényigényes; T_{opt}=19°C, de tűrőképes; vízigényes
- sz.f.-ön, helyrevetéssel IV-tól V/3-ig, 7 ill. 15 db/m², betakarítás zömében X-XI-ben

Rebarbara (*Rheum rhabarbarum*)

- Nagy-Britannia, USA, Németo.
- Polygonaceae, Dél-Szibériából
- levélnyelét szósként, dzsemként, kompótként, ivóléként; gyöktörzse gyógynövény drog
- ásványi anyagok, savtartalom, oxálsav!
- évelő, fejlett gyöktörzs, nagy levelek, zöld v. piros 20-30 cm hosszú levélnyél, tövenként akár 10 virágzat
- hosszúnappalos, nem fényigényes, T_{opt}=16°C, szélsőségeket is jól tűri, párás klímát kedveli
- évelőként termesztik, palántázás v. tőosztás, 1-3 m²/növény, virágszárak kitörése, szedés kézzel a 2.-3. évtől, szedési időszak IV-VII, kb. 10 évig tartják fenn

Mezei saláta (*Valerianella locusta*)

- főleg Ny-Európában
- Valerianaceae, Európából származik
- leveleit frissen salátaként
- 2% fehérje, sok C-vit., ásványi anyag, nitrát!
- egyéves, h=10-15 cm, tömött levélrózsa, vastag húsos lapátszerű levelek, világoszöld v. sötétzöld
- igénytelen, T_{opt}=16°C, fagyűrő, félárnyékban is
- hajtás és sz.f. is; helyrevetés, sz.f.: III-IX, hajt: X-II; 70-120 db/m², 5-6 leveles korban, a vetés után 4-6 héttel szedhető